Protokoll: ALF-kommittén

Sammanträdesdatum

2026-08-27

Plats

NUS, byggnad 5B, plan 6, stora hörsalen/via videolänk

Punkt

84–100

Beslutande

Göran Larsson, RV

Kristina Juneblad, RV

Helena Lindmark, RV

Jonatan Salzer, UMU

Maréne Landström, UMU

Christina Ljungberg, UMU

Jonas Lindbäck, RVN

Karin Kockum, RJH

Johanna Törmä, RN

Övriga

Patrik Holmkvist, UMU

Karin Forsén, RV

Helén Simon, RV

Ida Laestander, RV

Anna-Maria Stenlund, RV, p.91-92

Pernilla Lif Holgerson, UMU, p.91-92

Linda Forsberg Pettersson, RV, p.91-92

Peyman Kelk, UMU, p.91-92

Pernilla Lundberg, UMU, p.91-92

Linda Lundgren, RV, p.91-92

Petra Gunneriusson, RV, p.91-92

Ronnie Berntsson, UMU, p.93-95

Betany van Guelpen, UMU, p.93-95

Anna Lövgren, UMU, p.93-95

Hugo Lövheim, UMU, p.93-95

Mattias Forsell, UMU, p.93-95

Per Wester, UMU, p.93-95

Silvia Remeseiro, UMU, p.93-95

Viktoria Wahlström, UMU, p.93-95

Wasif Ali, UMU, p.93-95

Johan Edqvist, UMU, p.93-95

Anna Ramnemark, RV, p.93-95

Frånvarande

Katrine Riklund, UMU

Magnus Hultin, UMU

Ulrica Bergström, RV

Magnus Kristiansson, RVN

Bodil Landstad, RJH

Studeranderepresentant, UMS

Joakim Nilsson, RV

Sekreterare

Helén Simon

Justerat

Göran Larsson, ordförande

Jonatan Salzer

84. Fastställande av dagordning

Övrig fråga; Swetrial. Berörs under p. 98.

85. Utseende av justerare

Förutom ordförande utses Jonatan Salzer att justera protokollet.

86. ALF-kommitténs föregående protokoll den 18 juni

Göran Larsson föredrar.

Noteras och läggs till handlingarna.

87. Beslut: Utlysning av ALF-Forskar-AT i Norra sjukvårdsregionen

Göran Larsson föredrar.

Diskussioner förs om utlysningstexten.

Beslut: ALF-kommittén fastställer utlysningstexten efter dagens justeringar.

88. Diskussion: ALF-Universitets-ST i Norra sjukvårdsregionen

Göran Larsson föredrar.

Utlysningstexten diskuteras och några justeringar föreslås innan beslut fattas vid nästa möte den 15 september.

89. Diskussion: Karriärvägar - hur ska det fortsatta ALF-stödet se ut för juniora kliniska forskare?

Göran Larsson föredrar.

Kommittén försöker täcka möjliga varianter av karriärvägar, med ett kliniskt spår och ett akademiskt spår.

Diskussioner förs om dagens system. Det finns en tröghet i den akademiska karriären och hur långt man kommit i sin kliniska bana. Nydisputerade specialister har svårigheter, då de inte är tillräckligt akademiskt meriterade för att bli universitetslektor eller biträdande/adjungerad lektor.

Inom Region Västerbotten har Familjemedicin ett avtal med Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin om akademiska meriteringstjänster där kliniskt aktiva forskare får avsatt tid i sin tjänst för akademisk meritering så att de når upp till ADNs krav för adjungerat lektorat eller docentur.

BUL, akademisk karriärtjänst utifrån tid efter disputation för ST-läkare. Blir betydligt dyrare för UMU när de övergår från kombinerad tjänst till förenad anställning.

- Många skulle behöva en kickstart efter disputation. Det finns ett litet glapp i karriärsystemet efter nydisputerad forskare.

Diskussioner förs om incitament att söka externa medel. Det krävs ett starkt driv av forskaren. Övriga lärosäten ökar i snabbare takt än här.

- Kommittén överväger att kräva att forskare söker externa medel, för att vara behörig att söka ALF-medel.

Kommittén måste vara mycket tydliga och informera snabbt om förändrade krav, vilka kriterier som ska gälla och en tydlig definition. Ett förslag diskuteras att det även ska vara ett krav att man har tilldelats externa medel för att få söka centrala ALF-projektmedel igen efter en 3-års tilldelning.

- Incitament behövs, och det är individens ansvar att ha ett driv men också organisationens ansvar att ge rätt förutsättningar för klinisk forskning, bland annat att möjliggöra uttag av forskningstid.

Nästa ALF-utvärdering som VR genomför är 2028, där en större del kommer utgå från ren bibliometri, även samverkan och samarbeten får ett tydligare fokus.

Diskussioner förs om det ska finnas möjlighet att ha titeln Universitetsspecialist-/ Universitetsöverläkare om forskare får externa medel med en långsiktig finansiering. Om det var formaliserat skulle det innebära bättre förutsättningar. Synpunkter lämnas att det är inte så vanligt att man söker för egen lön. Universitetsspecialist-/ Universitetsöverläkare gäller endast regionanställda, och de söker oftare för egen lön än universitetsanställda.

90. ALF-Arbetsgrupper – kort uppdatering inför höstens fortsatta arbete

Göran Larsson föredrar.

Genomgång av listan med information om arbetsgruppernas uppdrag och höstens fortsatta arbete.

Dialog mellan ALF-kommittén & TUA-kommittén

91. Kort avstämning om möbler på NUS 9 trappor

Avvaktat för kostnader om Medicinska biblioteket. Tar med detta i ALF-budgetarbete inför 2027.

92. ALF-utlysningar & TUA-utlysningar av forskningsmedel och karriärtjänster

Hur nyttjas ALF-medel & TUA-medel på bästa sätt?

Skillnader mellan TUA och ALF lyfts. Inom TUA är det mesta grundutbildningsmedel 85% och forskningsmedel 15%. TUA omfattar 87 mnkr varav 75 är till grundutbildning. För ALF är det två tredjedelar forskningsmedel och en tredjedel grundutbildningsmedel. ALF omfattar 300 mnkr varav 200 mnkr är till forskning. ALF får inte rulla medel mellan åren, men det får TUA.

Utmaningar och möjligheter diskuteras.

Hur kan ALF & TUA samordna aktiviteter, hjälpa och lära av varandra?

Diskussioner förs. Någon utlysning kan eventuellt samordnas, tex utrustning för forskningsinfrastruktur. En gemensam utlysning tex, för att lyfta samarbetsprojekt.

Vilka beröringspunkter finns mellan ALF & TUA?

Konstaterar att det är bra med en större inblick i varandras verksamheter, och fortsätta diskussionen om att samordna en utlysning mellan ALF och TUA. Har mycket att lära av varandra och få en ökad förståelse.

Dialog mellan ALF-kommittén & Forskningsnämnden

93. Utlysningar ALF & Fakultet

Hur nyttjas våra medel för klinisk forskning bäst?

Diskussioner förs om att öka samverkan mellan ALF och FON, och arbeta mer strategiskt - vad som är bra att satsa på.

Incitament diskuteras, att ALF-medel ska ses som en brygga att bygga vidare på, att gå vidare för nästa steg till nationella och internationella ansökningar och samarbeten.

Stöd för nydisputerade juniora forskare diskuteras, vad som behövs för att stå på egna ben med en egen forskningslinje, och allt som måste göras.

94. Utökat strategiskt arbete mellan Regionerna & Umeå universitet

Diskussioner förs om uppföljningar för att kunna genomföra analyser och få större kunskap inför eventuella förändringar. Inför kommande VR-utvärdering är det viktigt att få bättre underlag och samla in uppgifter för att nå en bredare kunskap om nuläget.

95. Handlingsplaner för Gemensam regional Life science strategi

Diskussioner förs om att samarbeta för att skapa handlingsplaner från Life science strategin.

ALF-kommittén

96. Diskussion: Administrering/boendehantering av läkarstudenter inom Allmänmedicin

Göran Larsson föredrar.

Information lämnas om bakgrunden till ärendet.

Ett äskande är inlämnat till ALF-kommittén om 30% tjänst för administration av utlokalisering av läkarstudenter inom allmänmedicin, inklusive utbyggnad av T12. Inför budget 2027 föreslås kansliet för läkarutbildningen vid Medicinska fakulteten sköta arbetsuppgiften.

Inventering av primärvårdsplatser inom R4 är en regionfråga.

Specialistvården inom RV har 40% tjänst för motsvarande.

97. Strategiska diskussioner

Nyttjas ALF-medel på bästa sätt idag?

Diskussioner förs om Bas-ALF lokaler inom RV. Det vore bra om systemet kunde ändras för att synliggöra hanteringen, vilket innebär att enheter med stora lokaler får mindre bas-ALF-medel. 30 procent av den totala summan av bas-ALF-medlen går idag till hyreskostnader för forskningslokaler.

ALF-controller inom RV ser över processen hur man får denna information internt från egen controller, vilket är nödvändigt för verksamhetschef och FoU-ansvarig att ha kunskap om. Vissa lokaler kan vara delade mellan forskning och grundutbildning. Inventering görs årligen.

ALF-controller UMU förklarar nuvarande system om fördelning via en schablon med 15% GU och 85% FO. Tanken var att systemet skulle vara en övergångsfunktion för att sedan övergå till en rak finansiering, vilket inte införts. En simulering av ändrat system för lokaler är gjord. Diskussionen tas med i kommande arbete i arbetsgruppen för utvärdering av Bas-ALF-systemet.

Akademisering i stort, forskningstid, fördelning av ALF-medel.

Finansiering för predok, nationell eller internationell diskuteras. Inom RV är det handledarens ansvar att finansiera egna doktorander. Inom R3 tar FoU-enheten ett större ekonomiskt ansvar för doktoranderna.

- Ytterligare argument inför ALF-utvärderingen kunde vara att ha karriärtjänster som sträcker sig från pre doc till post doc för internationell vistelse.
- Summorna för bas-ALF-medel har ökat de senaste 6 åren från pandemin. Diskussionerna tas med i kommande ALF-budgetarbete.

Universitetet halkar efter och KI ligger högst. Finns ett behov att intervjua forskare och omvärldsbevaka vad andra gör bättre som fungerar. Tiden är knapp då eventuella ändringar som kan påverka ALF-utvärderingens utfall måste vara implementerat senast under år 2027.

- Strategiska diskussioner med TUA-kommittén och Forskningsnämnden föreslås planeras in under hösten 2026, om något ska påverka budget 2027.

Hur ska ALF-kommittén arbeta för att kliniska forskare ska söka och bättre kunna konkurrera om externa medel?

Stöd till forskare finns via KFC, RCN och motsvarande inom R3 inför ansökningar.

Information lämnas om Swetrial-ansökningar.

Synpunkter lämnas att vi skulle vinna på att få ett ökat stöd inför ansökningar och sedan ett fortsatt administrativt stöd under projekttiden, speciellt för ansökningar som kräver mycket administration, som exempelvis EU-projekt.

Diskussioner förs om ALF-kommitténs roll att bygga och erbjuda stöd. Resurser blir bäst om man kan nyttja för de idéer man har som forskare.

- ALF-kommittén behöver analysera om man bygger det stöd som efterfrågas, inventera behoven och se vad som saknas.

Forskningsförutsättningar för kliniska läkare lyftes i SULF-rapporten. Svårigheter att meritera sig till docent diskuteras. ST-utbildning får medräknas som meritering vid många andra lärosäten, men inte vid UMU, Ulrica Bergström har lyft detta till UMU.

Stödstrukturer och support för att söka externa medel och EU-medel?

Ansökan om EU-bidrag diskuteras.

Hur ALF-medel fördelas i dag. Simulering för en förändrad modell av lokalfinansieringen.

Se p.97 tidigare diskussioner om bas-ALF-lokaler.

98. Kort information av betydelse för samverkan

A. Nationella styrgruppen för ALF
Göran Larsson, RV informerar att agendan inför septembermötet kommer inom kort.

B. Umeå universitet
Maréne Landström, UMU informerar om Swetrial. GMC norr, UMU och RV finns representerade och huvudsökande är från Uppsala.
Statliga medel för precisionsmedicin.
Kontrollera krav om kursansvar för docentmeritering.

C. Regioner
Göran Larsson, RV informerar att LSO1 får ny chef Liselott Sjöqvist, som tillträder den 1 september. Det är fortsatt en tuff ekonomisk situation. Respektive område har fått i uppdrag att hitta kortsiktiga och långsiktiga besparingar. RV deltar i ansökningar om Swetrial. Läkemedelsverket vill öka den nationella förmågan för kliniska prövningar, Medicinsk teknik etc.

Johanna Törmä, RN informerar att alla inväntar valet. Utlysning av forskningsmedel öppnar den 1/9. Ansökan om meriteringsstöd för juniora forskare. Mycket arbete kring KTC rekrytering och planering.

Jonas Lindbäck, RVN har inget att informera om idag.

Karin Kockum, RJH informerar att 150 deltagare är anmälda till Norrskenskonferensen som närmar sig.

D. Umeå medicinska studentkår
-

99. Inkommen handling
A. Region Västerbottens Årsrapport klinisk forskning 2025
B. Region Norrbottens Forskningsbokslut 2025
C. Protokoll FoU-rådet 2026-05-11
D. Protokoll FoU-rådet 2026-06-15
E. Uppdaterat beslut om tilldelning av Universitetsöverläkare 2026-2029
F. Protokoll TUA-kommittén 2026-06-17
G. Protokoll Fakultetsnämnden 2026-06-09
H. Protokoll Programrådet för läkarprogrammet 2026-06-09
I. Protokoll Forskningsnämnden 2026-06-03
J. Region Jämtland Härjedalens Forskningsbokslut 2025

100. Övrigt
A. Information: ALF-relaterat årshjul 2026
B. Information: Grupper för bedömning & prioritering 2026
C. Information: Kvarvarande sammanträdestider 2026

ALF-kommittén

Ordförande Katrine Riklund, UMU

- 15/9 kl. 13-16
- 14/10 kl. 8.30-12
- 23/11 kl. 9-12
- 16/12 kl. 9-12 Videomöte. FoU-råd kl. 10-12.

FoU-rådet

Ordförande Göran Larsson, RV

- 7/9
- 5/10
- 6/11

Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse

Ordförande Tommy Svensson, RV

- 22/10
- 15/12

Lokalplaneringsrådet

Ordförande Fredrik Wirenblad, RV

- 14/9

ALF-kommittén 2026

Umeå universitet

Katrine Riklund, Professor diagnostisk radiologi, Dekan Medicinska fakulteten, ordförande
Maréne Landström, Professor patologi, Institutionen för medicinsk biovetenskap
Jonatan Salzer, Docent neurologi, Institutionen för klinisk vetenskap
Magnus Hultin, Docent anestesiologi och intensivvård, Vicedekan utbildning/
Christina Ljungberg, Universitetslektor handkirurgi, Vicedekan lika villkor och mångfald

Region Västerbotten

Göran Larsson, Chef FoUI-stab/FoUI-direktör Region Västerbotten, vice ordförande
Kristina Juneblad, Verksamhetschef Reumatologiska kliniken
Helena Lindmark, Verksamhetschef Neuro-huvud-halscentrum
Ulrica Bergström, Strateg universitetssjukvård

Region Jämtland Härjedalen

Bodil Landstad, FoU-direktör

Region Norrbotten

Johanna Törmä, FoUI-chef

Region Västernorrland

Magnus Kristiansson, Tf områdesdirektör forskning och utveckling

Umeå medicinska studentkår

Uppgift saknas om studeranderepresentant ordinarie och suppleant

Adjungerade tjänstepersoner

Joakim Nilsson, Controller, Ekonomistab, Region Västerbotten
Ida Laestander, Projektledare, FoU/ALF-kansli, FoUI-stab, Region Västerbotten
Helén Simon, Processamordnare, FoU/ALF-kansli, FoUI-stab, Region Västerbotten
Karin Forsén, HR-konsult, HR-stab, Region Västerbotten
Patrik Holmkvist, Controller, Kansliet för medicin, Umeå universitet